

§ 1 omtalte Linie, for en stor Deel udgik fra den Misforholdelse, der er opstaaet ved, at man har sølt sig stuffet i Forventningen om en Længdebane. Efter de Forhandlinger, som have fundet Sted angaaende denne Sag, og efter de Forberedelser, som Regjeringen har foretaget, var det vist ogsaa en naturlig og berettiget Forventning, at man antog, at naar Regjeringen fremkom med et Forslag til en Jernbane i Jylland, dette da vilde være en Længdebane. At Skuffelsen i denne Henseende har fremkaldt nogen Misforholdelse, kan jeg godt forstaae; men paa den anden Side kan jeg ikke være enig med de ærede Landsthingsmænd, som ønske, at dette Lovforslag af denne Grund skulde forkastes, idet jeg erkjender, at den Linie, som er foreslaaet, efter de Forandringer, som først bleve bebudede og siden vedtagne i det andet Thing, nogenlunde opfylder alle de Fordringer, som man kan gjøre til en Jernbane. Jeg kan af den Grund ikke bestemme mig til at fraraade dette Anlæg. Jeg troer, at den Linie, som her er foreslaaet, vil være til stor Gavn for en betydelig Deel af Jylland, og ogsaa af denne Grund vilde jeg tage stærkt i Betænkning at fraraade det, saa meget mere, som ved at forkaste dette Forslag ethvert andet Jernbaneanlæg udslydes i en usikker og ubestemt Fremtid. Det er en bekendt Sag, at enhver Bane føder andre Baner af sig, og naar den Bane, som her er bragt i Forslag, først har vist sig at være fordeelig og indbringende, tvivler jeg ikke om, at den vil fremkalde Ønsket om andre Baner, og jeg er overbevist om, at gjennem denne Bane vil det Ønske, som nu næres af Månge om en Længdebane, hurtigere opnaaes, end om Forslaget forkastes. Jeg skal derfor stemme for den foreliggende § 1.

Laug: Den ærede 1ste Landsthingsmand for 3die Kreds (Drieser) har fremsat den Paastand, at den Jernbane, hvortil Lovforslaget her foreligger, ikke forbinder Østegnen med Vest- eller Nordvestegnen, idet han har meent, at det var Limfjorden, der forbandt den. Jeg vil dog spørge, om ikke en Bane, der udgaaer fra Aarhus, nødvendigt maa forbinde Aarhusøgnen, som er en af de frugtbareste og

bedste Dele af Østegnen, med Eggen omkring det vestlige Limfjordsbæcken, som er den bedste og frugtbareste Deel af hele det vestlige Jylland. Han har af denne Grund ikke villet tillægge Banen nogen Betydning; men jeg maa just tillægge den megen Betydning. At Beboerne omkring Limfjorden kunne seile baade mod Vest og Øst, er vistnok Tilfældet; men dette udelukker ikke Trangen til en Jernbane, og at det er et Ønske og et hjerteligt Ønske at faae en saadan, have vi Beviser nok for i de mange Petitioner, vi have modtaget, og de mange Deputationer, som fra de Egne have været her. Naar det er sagt, at Produkterne fra de Egne gif nærmest mod Vesten, da kan det vel være saa, skøndt de dog ogsaa gaae mod Østen, og de ville vistnok paa Jernbanen gaae Veie, de ikke nu gaae, og under alle Omstændigheder vil en saadan Bane kunne bringe Østjyllands Produkter mod Vest til de Markeder, som ere dem de fordeeligste. Og de Markeder, som ere de fordeeligste for Varer fra Vestsiden, maae ogsaa være det for Østsiden, da de for det meste har eensartede Varer. Jeg vilde derfor ansee denne Bane for at være af overordentlig Betydning for Vestegnene og af ikke liden Betydning for Østegnene og anbefaler den paa det Bedste.

Drieser: Ja, jeg vil kun med Hensyn til hvad den ærede Landsthingsmand, der sidst havde Ordet, ansøgte, tillade mig at bemærke, at jeg ikke har anført, at Aarhusøgnen ikke vil faae nogen Communication med Vestegnene; jeg udhævede blot, at Vestegnene ikke vilde faae nogen særdeles Communication med Østegnene, og at navnlig Nordvestegnene ikke kom til at faae i nogen særdeles Forbindelse med Østegnene, saa jeg antager, at Banen i Grunden kun halvt vil opfylde sin Bestemmelse. Det er endvidere anført, at Østegnene skulde kunne forsende Varer til Vestegnene. Det er sandt, men det er neppe sandsynligt, at Varerne ville gaae den Vej; Jernbaneveie ere og have altid været saa kostbare, at disse Varer ikke lettelig gaae ad saadanne Veie, og det saameget mere som den ærede Landsthingsmand netop udhævede, at Vestegnene vare forsynede med de samme Produkter, som skulde